

Fortreytirnar skaptar

Við friðarferðini hjá Anker Jørgensen-nevndini eru tær týðning-armestu fortreytirnar fyrri at lýsa Norðurlond sum kjarnorku-vápnafritt øki fingnar til vega. Jóannes Dalsgaard er limur í norðurlendsku tingmannanevndini og greiðir í grein frá ferðini og tí, sum kom burtur úr hjá nevndini:

Anker og Jóannes saman við Stan Fyne, admirali og James Busch, kommandørkapteyni í Washington

dubbingina, sum sett er í verk í Miðeuropa og við samráðingunum um tær langtøkkandi rakettirnar og tey vanligu vápnini. Nevndin hevur við øðrum orðum sama óttan, sum almenningurin í Norðurlondum: at avdubbingin í Miðeuropa verður fylgd av eini dubbing fyrri norðan á sjógvi og landi.

Støðan í USA

Í USA tosaði nevndin við umboð fyrri Kongressuna, Uttanríkisráðið, vísindaligar stovnar og ST. Støðan hjá politisku stovnunum var pára greið: USA er bert sinnað at tosa um kjarnorkuvápnafria økið, um Sovjet er sinnað at gera heilt munandi niðurskurðir í hermegini á Kola, í Eystrasalti og í Norðuratlantshavi.

Annars legdu amerikan-

Ferðin hjá Anker Jørgensen-nevndini gjørdist á mangan hátt ein sera áhugaverd ferð og nevndin kom hóast hon ikki er nøkur samráðingarnevnd aftur við áhugaverdum úrslitum. Men fyrst nøkur orð um bakgrundina fyrri ferðini og fyrri nevndararbeiðinum.

Í 1985 kallaðu Anker Jørgensen og Palme inn til stóra norðurlenska tingmannaráðstevnu í Keymannahavn um Norðurlond sum kjarnorkuvápnafritt umveldi. Allir tingflokkar í Norðurlondum uttan sambandsflokkurin tóku lut.

Niðurstøðan á stevnuni var, at hugskotið um Norðurlond sum kjarnorkuvápnafritt øki var skilagott og átti ein felagsnorðurlensk tingmannanevnd at arbeiða viðari við málinum. Friðarræslurnar, ið tá longu leingi høvdu virkað fyrri somu hugsjón, tóku væl ímóti uppskotinum.

Á sumri var tingmannanevndin liðug við fyrsta part av arbeiði sínum og næsta stigið varð, at norðurlendsku uttanríkisráðharrarnir settu embætisnevnd at kanna møguleikarnar fyrri einum altjóða sáttmála um Norðurlond sum kjarnorkuvápnafritt øki. Tingmannanevndin helt so fram við arbeiðinum á øðrum økjum og við eftirlitinum við embætismannanevndini.

Arbeiðið hjá nevndini hevur vakt so stóran áhuga hjá stórveldunum, at nevndin varð boðin at vitja USA og Sovjet. Nevndin tók av innbjóðingini fyrri at fáa høvi at greiða frá støðuni í Norðurlondum og fyrri at fáa greiði á, hvørja støðu stórveldini hava til uppskotið um kjarnorkuvápnafria økið. Tað, sum var avgerandi fyrri nevndina, er vandin fyrri, at Norðurlond verða hildin uttanfyri ta gongd á av-

Fundur í amerikanska uttanríkisráðnum